

Юрій ФОМІЧЕВ: «Доля міста і його мешканців залежить від нас самих»

Як уже повідомляв «Голос України», 12 лютого парламент ухвалив Закон «Про внесення зміни до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (щодо громадян, які працюють у зоні відчуження)». Цього рішення з надією чекали, насамперед, мешканці міста Славутича, що на Київщині, багато з яких сьогодні забезпечують життєдіяльність зони, прилеглої до ЧАЕС. З цієї доброї звістки і почалася розмова кореспондента газети з міським головою Славутича Юрієм Фомічевим (на знімку).

— Юрію Кириловичу, закон важливий, напевне, як для славутичан, так і для міської ради, голови міста?

— Авжеж, ми ж всі одна родина. Наше місто — наймолодше в Україні, нинішнього літа йому виповниться лише 29 років. Воно збудоване в рекордні строки: закладений восени відразу після аварії на ЧАЕС, уже мало не через рік, в 1987 році, Славутич прийняв перших новоселів, тих, яким долею було відведено приборкання некерованого четвертого реактора, здійснення масштабних заходів щодо очищення території станції від радіаційного бруду, а згодом і виведення її з експлуатації. За майже три десятиліття місто пережило чимало і приємних, і гірких подій. Найбільшим стресом для нас стала, безумовно, остаточна зупинка станції. Вона могла б ще довго працювати, виробляти для України електроенергію, але під тиском міжнародних інституцій було прийнято політичне рішення про дострокове зупинення енергоблоків Чорнобильської АЕС. Під звільнення потрапили відразу кілька тисяч славутичан. А що вже говорити про міський бюджет — його ж на 85—90 відсотків формувала АЕС. Та ми мобілізувалися, диверсифікували економіку, залучали інвестиції, відкривали нові підприємства і виробництва. І сьогодні на станції, у зоні відчуження працюють слюсарі, електрики, зварювальники, дозиметристи, водії, майстри та інші фахівці із Славутича, становлячи понад 90% її колективу, виконуючи відповідальну державницьку місію. Не таємниця, що їх праця нелегка, а її умови не є безпечними для здоров'я. Та, попри це, торік уперше за всі роки після Чорнобильської катастрофи уряд не доплачував громадянам,

що працюють у зоні відчуження. Міська рада неодноразово порушувала цю проблему, вимагала зняття «вето». Нас активно підтримував профільний парламентський комітет на чолі з Миколою Томенком. І ось нарешті Верховна Рада відновила справедливості, повернула працівникам щомісячну фіксовану доплату у розмірі 1827 грн. Однозначно, що для міської влади це важливо, адже багато містян стали соціально більш захищеними.

— Сталося так, що саме на рік «недоплати» прийшлися вибори до органів місцевого самоуправління. Чи позначилася, без сумніву, несправедлива урядова «ініціатива» на результатах перегонів конкретно у Славутичі?

— Так. На виборчі дільниці прийшло лише 46% виборців. Пасивність населення і взагалі суспільства щодо виборів — це реакція на ситуацію, на те, що коїться в державі. Не прийшла молодь. І це об'єктивно. Вони активні в соцмережах, в спілкуванні, а вибори їм нецікаві. Натомість прийшли пенсіонери. Продемонстрували своє ставлення до того, як обвалюється гривня, а з нею і купівельна спроможність пенсій. Результат їхнього протесту — перше місце в міськраді Опозиційного блоку. До цього виборців спонукали «розумні агітатори», які відняли у людей гроші, і ті голосували спорожніми гаманцем. І хай вони віддавали голоси на підсвідомому рівні, їх треба зрозуміти: вони заробили пенсію довголітньою працею в нелегких, часом небезпечних умовах, її обваляли та ще й обклали податком. А їм треба жити зараз, і те, що може бути через 20 років, їх не обходить. Голосувати за майбутнє, де літні люди вже себе не бачать, вони не хочуть. Тому

й така реакція. Певен, що це загальні процеси в країні. До того ж у людей вже апатія до виборів, бо вони нічого не змінюють. А ми ж хочемо, щоб вибори відбулися. І щоб завтра ми стали Європейською державою з відповідними життєвими стандартами. А стандарти ці починаються на місцях і тут, у Славутичі, у школі, у дитсадку. Європа починається з нас. Люди зневірилися у змінах через зміни влади. Бо зміна влади, на жаль, не призводить до очікуваних ефектів. Та влада така, яку ми обираємо. Саме ми даємо їй можливість працювати так, як є.

— І яка нині політична структура міської ради?

— Дуже цікава. У виборах брали участь 11 партій. Пройшло 9, частина — на мізері — по 2 депутати (Ветерани Афганістану, Національна Демократична партія України, УКРОП, Соціал-демократична партія України). 3 26 депутатів 5 представляють «Опоблок», 4 — «Наш край», по три «Батьківщину», БПП і «Совість України». 18 обранців вперше, лише 3 обранці з минулого скликання.

— Цікава то цікава, а чи вдасться знаходити консенсус, компроміси?

— Уже на самому початку роботи ми домовилися, що ніяких об'єднань, фракцій не створюємо, розділилися по комісіях фахово. Поки що працюємо збалансовано і ефективно, відповідально, до речі вже проведено 10! сесій міської ради нового скликання. Виходимо з того, що, приміром, тарифи змінити ми не можемо, це не наша компетен-

ція, але енерговитрати зменшити нам до снаги. Ми не вирішуємо якихось політичних питань, адже міськрада — не майдан. Наша головна турбота — робота міського господарства, забезпечення мешканців теплом, водою, електроенергією, створення для наших дітей гарних умов у школах для отримання якісної освіти. І це те — що всіма підтримується. Депутати активні, особливо нові. Є порозуміння. У нас є програма 100 дрібниць. Вона започаткована багаторічним міським головою Славутича Володимиром Петровичем Удовиченком. «100 дрібниць для мера» я трансформував її зараз у «100 дрібниць для депутата». У місті десь 11 округів не мають депутата. Отож домовилися, що обранці розподіляють їх, і кожен вибирає один собі, де і реалізує програму. Що

вільняється, їх вистачить на ремонт не лише площі, а й інші важливі інфраструктурні об'єкти.

— І на охорону здоров'я також?

— Складне питання. Маємо державний заклад охорони здоров'я з спеціалізованою медико-санітарною частиною. Це структура, яка повинна забезпечувати медичними послугами людей, що мають певні ризики для здоров'я в своїй роботі або за місцем проживання. Чому спеціалізована? Тому, що громадяни працюють в Чорнобильській зоні, там інші вимоги. І питання навіть не в тому, що їх треба краще обслуговувати, — ці заклади охорони здоров'я повинні бути готовими для роботи в надзвичайних ситуаціях. Для цього слід мати відповідних фахівців, обладнання тощо. З початком реформи всі заклади охорони здоров'я почали передавати в кому-

нальна власність. А про спеціалізовану медицину забули. І нам «навісили» заклад у Славутичі на загальних підставах. Замість належних 47 млн. грн. виділили менше 16 млн. грн. Для надання звичайних медичних послуг фінансово забезпечити заклад ми ще можемо, а як бути зі спеціалізованою допомогою? Це ж не Славутич її замовляє — вона потрібна для забезпечення заходів і проектів, які здійснюються сьогодні на ЧАЕС і в зоні. Це ж державі потрібно. Вона й має забезпечувати цю спеціалізовану медицину, захистити людей, які мають ризики. Такі медико-санітарні частини є, до речі, і в Нетішині, і в Южноукраїнську та інших містах-супутниках АЕС. Питання вдалося вирішити лише в минулорічному вересні. А як на 2016 рік? Проблема треба розв'язувати кардинально. Або ми заявляємо, що спеціалізованої медицини більше немає і відверто говоримо про це людям, або фінансуємо її, розуміючи, що умови праці в зоні ще й погіршуються. Або ж частина звичайної медицини покладається на громаду, а частина спеціалізованої — на державу.

— З огляду на те, що чимало славутичан є «чорнобильцями», їм належить мати пільги, у тому числі і щодо медичної допомоги.

— Славутич, без сумніву, має прекрасну соціальну інфраструктуру. Але ні в кого не повинно бути сумніву, що і ця інфраструктура, і той розмір зарплат та пенсій, що отримують ліквідатори, це лише часткова компенсація людям, які працюють у складних умовах зони Чорнобильської АЕС, їхньому здоров'ю та психологічному напруженню. Якщо ж говорити про якісь пільги, то так — вони є, але їх фінансова забезпеченість — до 30%. Особливо гостра проблема з фінансуванням безплатних ліків

Центр Славутича. Прикмета міста, його майбутнє — діти.

вона собою являє? Десь треба замінити вікно, десь дерево посадити, а десь спилити, бо воно скоро впаде. Оце — турбота депутата на окрузі. Ось програма, ось бюджет, і ви визначаєте з громадою округу, людьми, які тут живуть, як витрачати гроші, куди їх спрямовувати. Це і є бюджет участі, це і є параситаторна демократія, коли громада має можливість бути причетною до розподілу коштів, до управління містом. Зрозуміло, що розподіляти кошти на утримання дитячих садків, шкіл — це повноваження міськради. А от коли йдеться про бюджет розвитку, тут громада може впливати і вирішувати, що краще в цьому році зробити — замінити бруківку на площі чи вікна в трьох школах, забезпечивши тим самим утеплення і відповідно економію витратків на енергоносії. І у підсумку — мати суттєву економію на наступний рік, яку можна буде спрямувати на інші видатки. І тут слід не просто приймати рішення, а переконувати людей, щоб у них не виникла думка на кшталт, мовляв, ставимо нові вікна у школі в інтересах начебто 200 мешканців, а площа, якою користуються все місто, залишається розбитою. Важливо, щоб містяни розуміли, які вигоди Славутич отримує від утеплення шкіл, що кошти, які витрачаються на обігрів, наступні роки ви-

нальну власність. А про спеціалізовану медицину забули. І нам «навісили» заклад у Славутичі на загальних підставах. Замість належних 47 млн. грн. виділили менше 16 млн. грн. Для надання звичайних медичних послуг фінансово забезпечити заклад ми ще можемо, а як бути зі спеціалізованою допомогою? Це ж не Славутич її замовляє — вона потрібна для забезпечення заходів і проектів, які здійснюються сьогодні на ЧАЕС і в зоні. Це ж державі потрібно. Вона й має забезпечувати цю спеціалізовану медицину, захистити людей, які мають ризики. Такі медико-санітарні частини є, до речі, і в Нетішині, і в Южноукраїнську та інших містах-супутниках АЕС. Питання вдалося вирішити лише в минулорічному вересні. А як на 2016 рік? Проблема треба розв'язувати кардинально. Або ми заявляємо, що спеціалізованої медицини більше немає і відверто говоримо про це людям, або фінансуємо її, розуміючи, що умови праці в зоні ще й погіршуються. Або ж частина звичайної медицини покладається на громаду, а частина спеціалізованої — на державу.

Є ще й така, м'яко кажучи, оказія. У Славутичі є стара будівля поліклініки, яка проєктувалася для міста з 80-тисячним населенням. Її площа 10 тис. кв. м. Ця державна власність на балансі Фонду держмайна,

для постраждалих. За новим законодавством контингент людей з цим правом скоротився. Однак і тут ті ж 30% забезпеченості. Як поділити ці гроші? Як вирішити питання, кому дати — кому відмовити? А пігулки ж коштують 500 грн. і більше! До речі, інколи мене запитують: чи виправдано, що вартість години заняття дитини в басейні у нас становить 15 грн.? Треба, мовляв, підвищувати. З економічної точки зору, так. Але ж ця послуга вже сплачена податками людей до міського бюджету, і вони мають повне право отримувати послуги за невеликі гроші.

— До речі, щодо міського бюджету: Славутич відчув позитиви від фінансової децентралізації?

— Місто виграло небагато: воно не на перехресті, і навіть не на дорозі — у нас лише одна АЗС та й та з не дуже якісним пальним. Те ж саме з алкогольним — закрыта територія, мало хто сюди приїздить. Тож на акцизах бюджет у наших умовах особливо не поповниш. Але щоб там не було, ми розуміємо, що доля міста і його мешканців залежить від нас самих, від місцевого самоврядування, ефективності його роботи.

Віктор КОЛОМАК.

Славутич — Київ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Одне із нових підприємств Славутича, що з'явилося тут після закриття ЧАЕС, — завод із виробництва люмінесцентних світильників ТОВ «Компанія ВІТАВА», — на дільниці — складальниця люмінесцентних світильників Любов Заруденська.